

161.

Zákon ze dne 16. června 1936,
kterým se mění a doplňují některá ustanovení
zákonů o soudní příslušnosti, o občanském ří-
zení soudním, o řízení exekučním a o soudní
organizaci.

Národní shromáždění republiky Českoslo-
venské usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

Zákon ze dne 1. srpna 1895, č. 111 ř. z., o vy-
konávání moci soudní a o příslušnosti řádných
soudů v občanských věcech právních (juris-
dikční norma), se mění takto:

1. § 7 a), odst. 3 zní:

„Samosoudcům krajských soudů přísluší
též projednání a rozhodnutí spory o rozvod
a rozluku manželství, leč by jedna ze stran
ještě před průvodním usnesením navrhla, aby
věc byla projednána před senátem. Je-li se
žalobou o rozvod spojena žaloba o placení vý-
živného, jedná a rozhoduje o ní soud v témž
obsazení, v jakém jedná a rozhoduje o žalobě
o rozvod.“

2. K § 7 a) dodávají se odstavce 4, 5 a 6:

„Strany mohou u krajských soudů úmluvou
(§ 104) vznést před samosoudce i majetko-
právní rozepře, které přesahují hodnotu
20.000 Kč. Za úmluvu platí také, je-li návrh
na projednání samosoudcem učiněn v žalobě
a v žalobní odpovědi není mu odporováno.“

Rozhodnutí krajského soudu nelze odporo-
vatí opravným prostředkem proto, že místo
samosoudce jednal a rozhodoval senát. Nelze
mu však odporovati ani proto, že místo se-
nátu jednal a rozhodoval samosoudce, jestliže
strana se pustila do jednání, nevytknuvši
vadného obsazení soudu.

V případech odstavce 5 nemůže k vadnému
obsazení přihlížeti z moci úřední ani soud
vyšší stolice.“

3. § 8 zní:

„U vrchních soudů vykonávají soudní moc
v občanských věcech právních a rozhodují
ve správních věcech soudní senáty, které
jsou složeny z předsedy a dvou soudců, pokud
by něco jiného nebylo ustanoveno zákonnými
předpisy o vnitřním zařízení soudů. O odvolá-
ních proti rozsudkům krajských soudů, které
vydal senát, rozhoduje však vrchní soud v se-
nátě složeném z předsedy a čtyř soudců, jestliže
to navrhne odvolatel v odvolacím spise nebo
jeho odpůrce v odvolacím sdělení nebo ve

zvláštním podání učiněném ve lhůtě § 468,
odst. 2 c. ř. s.

Strana nemůže uplatňovati v opravném
prostředku vadné obsazení odvolacího soudu
proto, že místo tříčlenného senátu jednal a
rozhodoval senát pětičlenný. Také však ne-
může uplatňovati, že místo senátu pětičlen-
ného jednal a rozhodoval senát tříčlenný,
jestliže se pustila do jednání, nevytknuvši
vadného obsazení soudu.

Ve případech předcházejícího odstavce ne-
může k vadnému obsazení přihlížeti z moci
úřední ani dovolací soud.

Jak má býti vykonáváno soudnictví v ob-
čanských věcech právních u nejvyššího soudu,
je ustanoveno zákonem o nejvyšším soudě.“

4. § 49, č. 2 zní:

„2. spory o otcovství k nemanželskému dí-
tětí, o závazcích podle zákona náležejících ne-
manželskému otci k matce a dítěti, a to i když
nárok z těchto závazků uplatňuje osoba, která
náklad spojený s jich splněním učinila za ne-
manželského otce, a jinaké spory o výživné,
k němuž jest někdo podle zákona povinen.
Tím však není dotčeno právo manželky v žá-
lobě o rozvod domáhati se placení výživného
u soudu příslušného pro žalobu o rozvod.“

5. § 55 zní:

„Jestliže se jediná osoba nebo společníci ve
sporu domáhají v jedné žalobě několika ná-
roků, jež jsou ve skutkové nebo právní sou-
vislosti, sčítají se tyto nároky dohromady.“

Nejsou-li nároky ve skutkové nebo právní
souvislosti, posuzuje se příslušnost soudu
podle každého nároku zvlášť, ale okresní soud
zůstává příslušným, i když součet těchto ná-
roků převyšuje hranici stanovenou pro pří-
slušnost okresních soudů. Působnost samo-
soudce u krajského soudu zůstává nedotčena,
jestliže žádný z takových nároků nepřevyšuje
částku 20.000 Kč.“

6. § 118, č. 2 se zrušuje. Tím není dotčeno
ustanovení § 4 zákona ze dne 15. října 1925,
č. 213 Sb. z. a n., kterým se upravuje soud-
nictví v hlavním městě Praze.

Čl. II.

Zákon ze dne 27. dubna 1873, č. 67 ř. z.,
o upomínacím řízení, ve znění čl. XXVIII
zákona ze dne 1. srpna 1895, č. 112 ř. z.,
o zavedení zákona o soudním řízení v občan-
ských právních rozepřích (civilního řádu
soudního), se mění a doplňuje takto:

1. § 3 zní:

„Podmíněný platební rozkaz nelze vydati
proti osobám neznámého pobytu.“

2. § 4, odst. 4 a 5 zní:

„Má-li týž věřitel za týmž dlužníkem několik pohledávek, může, i když nejsou mezi sebou ve skutkové nebo právní souvislosti, žádati touž žádostí za platební rozkaz, nečiní-li žádná z nich více než 5000 Kč, třeba by součet těchto nároků hranici tu převyšoval.

K písemné žádosti budiž připojeno tolik stejnopisů platebního rozkazu vyhovujícího předpisu § 6, kolik je jich třeba pro doručení.“

3. K § 5, odst. 3 se připojuje nová věta:

„Proti rozhodnutí o útratách je přípustný jen rekurs ve lhůtě 8 dnů.“

4. § 9 zní:

„Podal-li dlužník odpor včas, pozbude platební rozkaz účinnosti v celém svém rozsahu, a to i tehdy, když se odporuje toliko některé části pohledávky.

Bylo-li však platebním rozkazem dlužníkovi odděleně uloženo, aby zapravil několik pohledávek, z nichž každá je zvlášť číselně uvedena, a podal-li dlužník odpor výslovně jen proti některé z těchto pohledávek, zůstává platební rozkaz účinným ve příčině ostatních pohledávaní.

Odporuje-li toliko některý z několika dlužníků, pozbude platební rozkaz účinnosti jen ohledně něho.“

5. § 19, odst. 2 zní:

„V takovém případě doručí soud zároveň s platebním rozkazem žalobu. V platebním rozkazu uvede, že nařídí ústní jednání o žalobě, podá-li žalovaný včas odpor. Žalovanému budiž uloženo, aby, podá-li odpor, uvedl stručně jeho důvody a nabídnul o nich důkazy. Jinak platí ustanovení § 9.“

čl. III.

čl. XXII zák. č. 112/1895 ř. z. a § 14, odst. 5, věta první zákona ze dne 15. února 1922, č. 69 Sb. z. a n., o plodinové burse v Bratislavě a o zákazu termínových obchodů s obilím a mlýnskými výrobky na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, budou nahrazeny těmito ustanoveními:

„Bursovní soud rozhodčí může vyslyšati svědky, znalce a strany za účelem důkazu, pokud se na jeho oběslání dostavili, a to souhlasí-li s tím vyslyšání, i přísežně; jinak požádá za provedení těchto důkazů okresní soud, v jehož obvodu vyslyšaný bydlí nebo se zdržuje. O přísežném výsledku před rozhodčím soudem platí přiměřeně ustanovení civilního řádu soudního.“

čl. IV.

Zákon ze dne 1. srpna 1895, č. 113 ř. z., o soudním řízení v občanských rozepřích právních (civilní řád soudní), se mění a doplňuje takto:

1. § 65 zní:

„Žádost za propůjčení práva chudých budiž podána písemně nebo do protokolu u procesního soudu příslušného v první stolici. Jestliže by chudá strana měla své bydliště nebo stálý pobyt mimo obvod okresního soudu, jenž jest v sídle procesního soudu, může žádost za propůjčení práva chudých dáti do protokolu u okresního soudu svého bydliště nebo stálého pobytu.

V žádosti budiž označen spor, pro který právo chudých má býti povoleno. Zároveň budiž předloženo úřední vysvědčení o osobních poměrech strany, již má býti právo chudých propůjčeno, a místopřísežné seznání strany o tom, jaké má jmění a jaký má příjem. Kdo učiní v místopřísežném seznání vědomě nepravdivé údaje, bude potrestán podle výše způsobené nebo zamýšlené škody pro přestupek nebo zločin podvodu.

Podrobnější předpisy o způsobu místopřísežného seznání, o vydávání úředního vysvědčení a o ověřování údajů žadatelových, zejména knihovními soudy a finančními úřady, jakož i o postupu při tom budou vydány vládním nařízením. Obce jsou povinny spolupůsobiti, zejména při vystavování úředních vysvědčení.

Poručencům a opatrovancům může vysvědčení vydati a místopřísežné seznání potvrditi také poručenský (opatrovnický) soud.

O tom, zda strana podle osobních a majetkových poměrů může zapraviti náklady na vedení sporu (§ 63) či nikoliv, rozhoduje procesní soud.

Soud může také povolit právo chudých jen částečně.“

2. § 66, odst. 2 zní:

„Advokáta samého jmenuje výbor advokátní komory k tomu povoláný. Toto jmenování nahrazuje advokátovi plnou moc procesní.“

3. § 69 zní:

„Straně, která nepravdivými údaji vyloudila propůjčení práva chudých, budiž uložen trest pro svévoli.“

Kdo by ve vysvědčení uvedeném v § 65 vědomě nebo z hrubé nedbalosti učinil ne-

spřávné údaje nebo kdo by nesprávné údaje vědomě potvrdil jako pravdivé, ručí, jestliže právo chudých bylo propůjčeno, za částky, od nichž strana prozatím byla osvobozena, dále za náklady zastoupení advokátem a za všelikou jinou tím způsobenou škodu.“

4. Za § 71 se vkládá § 71 a):

„Soud vyřídív věc v jedné stolici uloží straně požívající práva chudých, aby zaplatila částky, od jichž zaplacení byla právem chudých prozatímně osvobozena, nabude-li přesvědčení, že zaplacení jich nemůže chudou stranu zkrátiti na uznání výživě (§ 63). Může tak učiniti i soud opravné stolice s účinkem i pro předcházející řízení. Podle majetkových poměrů chudé strany může jí soud uložit zaplacení částečné, podle okolností může jí uložit zaplacení celé nebo částečné v průměrných lhůtách. Při tom budiž užito ustanovení § 71, odst. 2.“

5. § 72 zní:

„V případech dotčených v §§ 65, 66, 68, 71 a 71a) rozhoduje soud bez ústního jednání. Před rozhodnutím opatří si soud z úřední moci potřebná vysvětlení.

Strany nepotřebují při jednáních, která konají před soudem podle předpisů tohoto titulu, ani tenkrát zastoupení advokátem, když je procesním soudem krajský soud.

Rozhodnutí, jímž bylo straně propůjčeno právo chudých, nemůže odpůrce napadati rekursem. Rozhodnutí, že pro chudou stranu má být zřízen advokát, může být napadeno opravným prostředkem jen proto, že není zákonného důvodu, aby advokát byl ustanoven; tento rekurs může podati odpůrce chudé strany, advokát chudé straně zřízený a výbor té advokátní komory, která má advokáta chudé straně jmenovati. Chudá strana může podati rekurs proti usnesení, jímž byla její žádost za právo chudých zamítnuta, jímž bylo jí propůjčeno právo chudých jen částečně, jímž byl vysloven zánik nebo bylo odňato právo chudých, nebo bylo jí uloženo dodatečné zaplacení, nákladů [§ 71 a)], i u krajského soudu do protokolu. Tento rekurs může chudá strana podati i u okresního soudu svého bydliště nebo pobytu.

Proti rozhodnutí rekursního soudu nejsou opravné prostředky přípustné.“

6. § 193, odst. 3 zní:

„Jednání může být prohlášeno za skončené, třebaž ještě nebyly provedeny všechny přípustné důkazy, jde-li jen o provedení jednot-

livých důkazů soudem dožádaným a vzdají-li se buďto obě strany jednání o výsledku jich nebo má-li senát za to, že se bez takového jednání obejde, nebo jde-li o důkaz spisy veřejných úřadů nebo veřejnými listinami a vzdají-li se obě strany jednání o výsledku tohoto dokazování.“

7. § 227 zní:

„Žalobce se může domáhati v téže žalobě několika nároků proti témuž žalovanému, pokud jest o všech nárocích týž způsob řízení přípustný. Nejsou-li však tyto nároky ve skutkové nebo právní souvislosti, je to přípustné jen tehdy, když je procesní soud pro každý jednotlivý nárok příslušný.

U krajského soudu mohou být v jedné žalobě spojeny nároky, které náležejí před samo- soudce, s nároky náležejícími před senát; roz- hoduje o všech senát.“

8. § 243, odst. 2 zní:

„Odpověď staniž se přípravným spisem, jenž musí obsahovati určitý návrh, a je-li žalobcův nárok popírán, má také uvéstí jednotlivě, stručně, ale přesně a úplně skutečnosti, jimiž se žalovaný chce brániti, jakož i jednotlivě průvodní prostředky, jimiž míní dokázati pravdivost svých skutkových tvrzení. Je-li uplatněna námitka nepřipustnosti pořadu práva, nepřipustnosti, překážky rozepře zahájené nebo pravomocně rozsouzené, buďtež v odpovědi na žalobu uvedeny zejména také okolnosti odůvodňující uplatněnou námitku a buďtež nabídnuty důkazy pro dolčení jich pravdivosti.“

9. § 261, odst. 6 se zrušuje.

10. Za § 261 se vkládá § 261 a):

„Namítá-li žalovaný nepřipustnost, jest povinen uvéstí po pravdě všechny skutkové okolnosti důležité pro posouzení příslušnosti dovolaného soudu, a je-li mu znám soud příslušný, také jej označiti. Nevyhoví-li žalovaný povinnosti uvéstí skutkové okolnosti, ač k tomu byl soudem vyzván, budiž námitka nepřipustnosti zamítnuta.

Žalobce může navrhnouti, aby soud, vyhověl-li by námitce, postoupil žalobu soudu uvedenému žalobcem. O tomto návrhu může být rozhodnuto již při prvním roku.

Soud je povinen vyhověti žalobcovu návrhu na postoupení žaloby, leč by byl také soud žalobcem uvedený patrně nepřipustný.

Není-li soud toho mínění, spojí s usnesením o své vlastní nepřipustnosti zároveň výrok o tom, že postupuje spor soudu žalobcem uvedenému.

Proti usnesení učiněnému ve smyslu předcházejícího odstavce nepřipouští se opravný prostředek, vyjímajíc rozhodnutí o nákladech sporu o příslušnost.

Účinky zahájení sporu u soudu, který se prohlásí nepřislušným, neruší se tím, že spor byl postoupen jinému soudu. Před soudem, jemuž byl spor postoupen jako soudu příslušnému, nekoná se nový prvý rok. Žalovaný může namítnouti nepřislušnost tohoto soudu jen, dokud se nepustí do jednání o věci hlavní, a nemůže ji opíratí ani o důvody, které jsou v rozporu s jeho dřívějšími tvrzeními, ani o důvody, které vznikly teprve po podání žaloby. Byla-li žaloba postoupena jinému soudu již při prvním roku (odstavec 2), určí nový soud lhůtu k odpovědi na žalobu písemně.

Nové jednání buď provedeno podle § 412, odst. 2.“

11. § 321, odst. 1, č. 3 zní:

„3. o skutečích, o kterých by svědek nemohl vypovídati, leč by porušil jemu uloženou a státem uznanou nebo státem výslovně uloženou povinnost mlčenlivosti, pokud jí nebyl platně zproštěn;“

12. § 353, odst. 2 zní:

„Znalec může z týchž důvodů, které svědky oprávnují odepřítí výpověď, žádati, aby byl zproštěn ustanovení za znalce, nebo odepřítí podání nálezu a posudku zcela nebo z části.“

13. K § 369 se připojuje další odstavec:

„Ohledání ve vojenských nebo vojskem obsazených budovách nemůže býti provedeno, jestliže velitel budovy odepře k němu svolení. V podnicích (v jejich odděleních), které jsou důležité pro obranu státu a u nichž je zřízen vojenský dozorčí orgán, nemůže býti provedeno ohledání, jestliže vojenský dozorčí orgán odepřel k němu svolení; v takových podnicích (v jejich odděleních), u nichž není zřízen vojenský dozorčí orgán, budiž při výkonu ohledání šetřeno všech opatrností, aby věci důležité pro obranu státu zůstaly uchovány v tajnosti, jestliže bude prokázáno listinou vydanou příslušným vojenským orgánem, že takový podnik je povinen co do určitých předmětů zachovati tajemství. Proti odepřítí svolení velitelem budovy (vojenským dozorčím orgánem) je přípustná dozorčí stížnost k ministerstvu národní obrany.“

14. § 412, odst. 2 zní:

„Nastala-li před vynesením rozsudku změna v osobě některého soudce, budiž jednání znovu provedeno s použitím žaloby, důkazů ke spi-

sům připojených, jednacého protokolu a jeho příloh. O tom, má-li býti opakován důkaz již provedený, či má-li býti použito výsledků dříve již provedeného důkazu obdobně podle § 287, rozhodne nový soud zhodnotě pečlivě všechny okolnosti případu. Ustanovení § 278, odst. 2 platí i tu.“

15. § 440, odst. 3 zní:

„Vychází-li z jednání se stranami najevo, že půjde o přednes složitějšího nebo značně rozsáhlého obsahu, zejména v právních rozepřích dotčených v § 245, č. 1, a jsou-li strany zastoupeny advokátem, může soud při prvním roku nebo při prvním ústním jednání stranám naříditi, aby skutkový podklad sporu i nabízené důkazy uvedly v přípravných spisech, a stanoviti jim k tomu lhůtu, zpravidla nepřesahující dva týdny. Nejsou-li strany zastoupeny advokáty, může soud ve sporech takových ku přípravě ústního jednání slyšeti strany a sepsati o tom protokol. Další takové přípravné spisy nejsou přípustné, leč by šlo o důkazní návrhy, jež slouží ku přípravě řízení, a pokud jsou podány včas.“

16. § 522 zní:

„Jestliže rekurs čelí proti odepřítí nebo odnětí práva chudých, proti trestnímu opatření, jímž jest postižen zástupce strany, svědek nebo znalec, proti usnesení odmítnuvšímu opravný prostředek pro opožděnost nebo proti usnesení, které se vztahuje jen k řízení sporu, může soud nebo soudce, jehož rozhodnutí nebo opatření se odporuje, sám vyhověti rekursní žádosti.“

Nemíní-li tak učiniti, nebo je-li rekusem odporováno jinému usnesení, nežli usnesení uvedenému v odstavci 1, budiž rekurs bez průtahů předložen rekursnímu soudu, podle potřeby s vysvětlující zprávou, a se všemi spisy potřebnými k posouzení rekursu.“

Čl. V.

Zákon ze dne 27. května 1896, č. 79 ř. z., o řízení exekučním a zajišťovacím (exekuční řád), se mění a doplňuje takto:

1. § 31, odst. 2 zní:

„Ve vojenských anebo vojskem obsazených budovách mohou býti exekuční úkony vykonány teprve po předchozím oznámení veliteli budovy a jen s příbráním vojenské osoby od něho přidělené. Výkon je nepřipustný, jestliže velitel budovy odepře k němu svolení. Proti odepřítí svolení velitelem budovy je přípustná dozorčí stížnost k ministerstvu národní obrany.“

2. K § 31 se připojuje další odstavec:

„V podnicích (v jejich odděleních), které jsou důležité pro obranu státu a u nichž je zřízen vojenský dozorčí orgán, přísluší vojenskému dozorčímu orgánu totéž právo jako veliteli budovy podle předcházejícího odstavce, a platí o právu dozorčí stížnosti totéž, co je uvedeno v témž odstavci. V takových podnicích (v jejich odděleních), u nichž není zřízen vojenský dozorčí orgán, budiž při výkonu exekuce šetřeno všech opatrností, aby věci důležité pro obranu státu zůstaly uchovány v tajnosti, jestliže bude prokázáno listinou vydanou příslušným vojenským orgánem, že dlužník je povinen co do určitých předmětů zachováti tajemství.“

3. § 44, odst. 2 zní:

„Povolení odkladu exekuce budiž učiněno závislým na složení přiměřené jistoty navrhovatelem za náhradu škody, která by vymáhajícímu věřiteli odkladem mohla vzniknouti:

1. jestliže skutečnosti, na kterých se zakládají námitky proti nároku nebo proti povolení exekuce (§§ 35 a 36), nejsou prokázány listinami nebudícími pochybnosti;

2. jestliže osoba blízká dlužníku (§ 35 konk. ř.) nebo jiná osoba žijící s ním ve společné domácnosti podá vylučovací žalobu (§ 37) později než 14 dní po výkonu zabavení movitých věcí hmotných a neosvědčí, že mohla o výkonu zvědět teprve krátce před uplynutím této lhůty nebo po ní a že žalobu podala bez zbytečného průtahů;

3. jestliže by mohl odklad ohroziti uspokojení vymáhajícího věřitele. Uvede-li vymáhající věřitel po povolení odkladu okolnosti, které takové ohrožení činí pravděpodobným a které dříve uvést nemohl, může být uloženo na návrh tomu, na jehož žádost byl povolen odklad, aby dal do určené mu lhůty jistotu, jinak by v exekuci bylo pokračováno.“

4. V § 291 nahrazují se slova „jeden tisíc osm set korun“ slovy „čtyři tisíce korun československých“ a v § 292 slova „pět set korun“ slovy „dva tisíce korun československých“.

Čl. VI.

Zák. čl. I/1911, civilní řád soudní, se mění a doplňuje takto:

1. § 1, č. 2, písm. i) zní:

„i) spory o závazky z nemanželského zplnění, počítajíc v to i spory o vydržování nemanželského dítěte, a to i když nárok z těchto závazků uplatňuje osoba, která náklad spo-

jený s jich splněním učinila za nemanželského otce, a jinaké spory o výživné, k němuž je někdo podle zákona povinen, pokud rozhodování o nárocích z těchto závazků není zákonem vyhrazeno zvláštnímu řízení;“

2. § 7 zní:

„Jestliže se jediná osoba nebo společníci ve sporu domáhají v jedné žalobě několika nároků, sčítají se tyto nároky dohromady.

Je-li však v téže žalobě spojeno několik nároků, z nichž žádný nepřevyšuje hranici stanovenou pro obor působnosti okresních soudů, je příslušný okresní soud, i když součet těchto nároků tuto hranici převyšuje. Obdobně zůstává působnost samosoudce nedotčena, nepřevyšuje-li žádný z nároků před něj vznesených částku 20.000 Kč.“

3. K § 55 ve znění čl. VII zákona ze dne 1. dubna 1921, č. 161 Sb. z. a n., a ve znění čl. I zákona ze dne 8. června 1923, č. 123 Sb. z. a n., připojují se tyto další odstavce:

„Strany mohou u krajských soudů úmluvou (§ 45) vznést před samosoudce i majetkoprávní rozepře, které přesahují hodnotu 20.000 Kč. Za úmluvu platí také, je-li návrh na pojednání samosoudcem učiněn v žalobě a žalovaný mu neodporoval po podání žaloby, a to před tím, než se pustil do sporu (§ 180).

Rozhodnutí krajského soudu nelze odporovati opravným prostředkem proto, že místo samosoudce jednal a rozhodoval senát. Nelze mu však odporovati ani proto, že místo senátu jednal a rozhodoval samosoudce, jestliže se strana pustila do jednání, nevytknuvši vadného obsazení soudu.

V případech uvedených v předchozím odstavci nemůže k vadnému obsazení soudu přihlížeti z moci úřední ani soud vyšší stolice.“

4. K § 115 se připojuje další odstavec:

„Soud může také povolit právo chudých jen částečně.“

5. § 118, odst. 3 zní:

„Straně, která nepravdivými údaji vyloučila propůjčení práva chudých, budiž uložena pokuta do 3.000 Kč.“

6. K témuž paragrafu se připojuje další odstavec:

„Kdo by ve vysvědčení uvedeném v § 115 vědomě nebo z hrubé nedbalosti učinil nesprávné údaje nebo nesprávné údaje vědomě potvrdil jako pravdivé, ručí, jestliže právo chudých bylo propůjčeno, za částky, od nichž

strana prozatím byla osvobozena, dále za náklady zastoupení advokátem a za všelikou jinou tím způsobenou škodu.“

7. K § 119 se připojuje § 119 a):

„Soud, vyřídív věc v jedné stolici, uloží straně požívající práva chudých, aby zaplatila částky, od jichž zaplacení byla podle práva chudých prozatímně osvobozena, nabude-li přesvědčení, že jejich zaplacení nemůže ohrozit potřebnou výživu chudé strany a příslušníků její domácnosti (§ 112, odst. 2). Může tak učiniti i soud opravné stolice s účinkem i pro předcházející řízení. Podle majetkových poměrů chudé strany může jí soud uložit zaplacení částečné, podle okolností může jí uložit zaplacení celé nebo částečné v přiměřených lhůtách. Při tom třeba uložit nejprve náhradu hotových výloh, které jdou na vrub státní pokladny, potom zaplacení kolků a poplatků a konečně zaplacení odměny advokátovy.“

8. § 123 zní:

„Rozhodnutí, jímž bylo straně propůjčeno právo chudých, nemůže odpůrce napadati rekusem. Rozhodnutí, že se chudé straně ustanovuje advokát k prozatímně bezplatnému vedení její věci, může býti napadeno opravným prostředkem jen proto, že není zákonného důvodu, aby advokát byl straně ustanoven, s vyloučením případu uvedeného v § 116, odst. 1, věta 2. Tento rekurs může podati odpůrce chudé strany, advokát ustanovený chudé straně a výbor té advokátní komory, která má advokáta chudé straně jmenovati. Chudá strana může proti usnesení, jímž byla její žádost za právo chudých zcela nebo zčásti zamítnuta, jímž byl vysloven zánik práva chudých nebo toto právo bylo odňato, nebo jímž bylo uloženo straně dodatečné zaplacení nákladů [§ 119, písm. a)], podati rekurs i u krajského soudu do protokolu. Tento rekurs může chudá strana podati i u okresního soudu svého bydliště nebo pobytu.“

Proti rozhodnutí rekursního soudu nejsou opravné prostředky přípustné.“

9. V § 178 zařadí se před dosavadní odstavce tento nový odstavec:

„Rok k zahájení sporu se koná před předsedou senátu nebo před tím členem senátu, jemuž to od předsedy bylo přikázáno.“

10. K § 180 se připojuje další odstavec:

„O námitkách sporu překážejících přednesených při roku k zahájení sporu rozhoduje soudece konající rok.“

11. § 182 a) zní:

„Uplatňuje-li žalovaný sporu překážející námitku podle § 180, č. 3, je povinen uvést pro pravdě všechny skutkové okolnosti důležité pro posouzení příslušnosti a je-li mu znám soud příslušný, také jej označiti. Žalobce může navrhnouti, aby soud, vyhověl-li by námitce, postoupil žalobu soudu uvedenému žalobcem. Nevyhověl-li žalovaný výzvě soudu, aby uvedl skutkové okolnosti, budiž námitka nepřislusnosti zamítnuta.“

Soud je povinen vyhověti návrhu na postoupení žaloby, leč by byl také soud žalobcem uvedený patrně nepřislusný.

Není-li soud toho mínění, spojí s usnesením o své vlastní nepřislusnosti zároveň výrok o tom, že postupuje spor soudu žalobcem uvedenému.

Proti usnesení ve smyslu předchozího odstavce nepřipouští se opravný prostředek, vyjímajíc rozhodnutí o nákladech sporu o příslusnost.

Právní účinky spojené s podáním žaloby a započítím sporu u soudu, který se prohlásil nepřislusným, neruší se tím, že spor byl postoupen jinému soudu. Žalovaný může namítati nepřislusnost tohoto soudu jen, pokud se nepustí do jednání o věci hlavní, a nemůže jí opírat ani o důvody, které jsou v rozporu s dřívějšími jeho tvrzeními, ani o důvody, které vznikly teprve po podání žaloby.

Nové jednání budiž provedeno s použitím jednacího protokolu o prvním jednání a všech ostatních spisů sporu se týkajících přiměřeně podle §§ 242 a 285.“

12. § 299, odst. 1, č. 4 zní:

„4. o skutcích, o kterých by svědek nemohl vypovídati, leč by porušil jemu uloženou a státem uznanou nebo státem výslovně uloženou povinnost mlčenlivosti, pokud jí nebyl platně zproštěn;“

13. § 343, odst. 2 zní:

„Ohledání předmětu může býti jen tehdy odepřeno, jestliže by bylo spojené s porušením státem uznané nebo státem výslovně uložené povinnosti mlčenlivosti.“

14. K § 343 se připojuje další odstavec:

„Ohledání ve vojenských nebo vojskem obsazených budovách nemůže býti provedeno, jestliže velitel budovy odepře k němu svolení. V podnicích (v jejich odděleních), které jsou důležité pro obranu státu a u nichž je zřízen vojenský dozorečí orgán, nemůže býti provedeno ohledání, jestliže vojenský dozorečí orgán

odepřel k němu svolení; v takových podnicích (v jejich odděleních), u nichž není zřízen vojenský dozorčí orgán, budiž při výkonu ohledání šetřeno všech opatrností, aby věci důležité pro obranu státu zůstaly uchovány v tajnosti, jestliže bude prokázáno listinou vydanou příslušným vojenským orgánem, že takový podnik je povinen co do určitých předmětů zachovati tajemství. Proti odepření svolení velitelem budovy (vojenským dozorčím orgánem) je přípustná dozorčí stížnost k ministerstvu národní obrany.“

15. § 355, odst. 1 zní:

„Znalec může z důvodů uvedených v § 59 a z těch důvodů, které opravňují svědky, aby odepřeli výpověď, žádati, aby byl zproštěn povinnosti podati nález a posudek zcela nebo zčásti.“

16. § 555, odst. 1 zní:

„Jestliže rekurs čelí proti usnesení, kterým soud není vázán, proti odepření nebo odnětí práva chudých nebo proti trestnímu opatření, jímž je postižen zástupce strany, svědek nebo znalec, může soud nebo soudce, jehož rozhodnutí nebo opatření se odporuje, sám vyhověti rekursní žádosti. Nemíní-li tak učiniti nebo je-li rekursem odporováno jinému usnesení než uvedenému v odstavci 1, budiž rekurs předložen rekursnímu soudu, podle potřeby s vysvětlující zprávou, a se všemi spisy potřebnými k posouzení rekursu.“

17. § 589 zní:

„Vydati platební příkaz je příslušný ten okresní soud, který by byl příslušný v případném sporu o pohledávku.“

18. § 592, odst. 1, č. 2 zní:

„2. upozornění dlužníka, aby proti platebnímu příkazu, považuje-li jej za bezdůvodný, podal k okresnímu soudu, který vydal platební příkaz, v propadné lhůtě 15 dní, počítané ode dne doručení platebního příkazu, písemně nebo ústně odpor, který nemusí odůvodňovati.“

Čl. VII.

Zák. čl. LX/1881, o exekučním řízení, se mění takto:

1. § 18 zní:

„Vede-li se exekuce na nemovitosti anebo na práva zapsaná v pozemkových knihách, je k výkonu exekuce příslušný knihovní soud. Při exekuci na pohledávky, nejsou-li knihovně zajištěné, zakročí jako exekuční soud ten okresní soud, u kterého má dlužník vše-

obecnou příslušnost (§ 19 zák. čl. I/1911); není-li takového soudu v tuzemsku, okresní soud, v jehož obvodě je bydliště, sídlo nebo pobyt poddlužníka, a je-li jich několik, poddlužníka v žádosti na prvním místě uvedeného, nejsou-li však známé nebo nebyly-li by v tuzemsku, okresní soud, v jehož obvodě je zástava zřízená pro pohledávku. V každém jiném případě je příslušný okresní soud, v jehož obvodě má býti exekuce vykonána.“

2. § 33, odst. 2 zní:

„Ve vojenských anebo vojskem obsazených budovách mohou býti exekuční úkony vykonány teprve po předchozím oznámení veliteli budovy a jen s přibráním vojenské osoby od něho přidělené. Výkon je nepřipustný, jestliže velitel budovy odepře k němu svolení. Proti odepření svolení velitelem budovy je přípustná dozorčí stížnost k ministerstvu národní obrany.“

3. K § 33 se připojuje další odstavec:

„V podnicích (v jejich odděleních), které jsou důležité pro obranu státu a u nichž je zřízen vojenský dozorčí orgán, přísluší vojenskému dozorčímu orgánu totéž právo jako veliteli budovy podle předcházejícího odstavce, a platí o právu dozorčí stížnosti totéž, co je uvedeno v témž odstavci. V takových podnicích (v jejich odděleních), u nichž není zřízen vojenský dozorčí orgán, budiž při výkonu exekuce šetřeno všech opatrností, aby věci důležité pro obranu státu zůstaly uchovány v tajnosti, jestliže bude prokázáno listinou vydanou příslušným vojenským orgánem, že dlužník je povinen co do určitých předmětů zachovati tajemství.“

4. § 93, odst. 1 ve znění čl. V, č. 17 zákona ze dne 19. ledna 1928, č. 23 Sb. z. a n., zní:

„Na návrh učiněný v žalobě (§ 92) může soud povolit odklad exekuce až do pravoplatného rozhodnutí o žalobě. Povolení odkladu exekuce budiž učiněno závislým na složení přiměřené jistoty za náhradu škody, která by vymáhajícímu věřiteli odkladem mohla vzniknouti v případě, že by žalobcův nárok byl zamítnut:

1. jestliže osoba blízká dlužníku (§ 35 konk. ř.) nebo jiná osoba žijící s ním ve společné domácnosti podá vylučovací žalobu později než 15 dní po výkonu zabavení movitých věcí hmotných a jestliže nečiní pravděpodobným, že mohla o výkonu exekuce zvědět teprve krátce před uplynutím této lhůty nebo po ní a že žalobu podala bez zbytečného průtahy,

2. jestliže by odklad mohl ohroziti uspokojení vymáhajícího věřitele. Uvede-li vymáha-

jící věřitel po povolení odkladu okolnosti, které činí pravděpodobným takové ohrožení a které nemohl dříve uvést, může být na návrh uloženo tomu, na jehož žádost byl odklad povolen, aby dal do určené mu lhůty jistotu, jinak by v exekuci bylo pokračováno. Nepokračuje-li žalobce řádně ve sporu, budiž na návrh vymáhajícího věřitele v exekuci pokračováno.“

Čl. VIII.

(1) Ustanovení § 7 a § 12, odst. 2 zákona ze dne 27. listopadu 1896, č. 217 ř. z., jímž se vydávají předpisy o obsazování, vnitřním zařízením a jednacím řádě soudů (zákon o soudní organizaci), posléze uvedené ustanovení však jen, pokud jedná o domácí práci k soudcovské zkoušce, se zrušují.

(2) Ostatní ustanovení téhož zákona, jednajících o přípravné službě soudcovské, platí nadále; přípravná služba soudcovská budiž přizpůsobena současným požadavkům praktické potřeby tak, aby zaručovala nejdokonalejší přípravu pro ucelené vzdělání soudce. Podrobnosti ustanoví ministr spravedlnosti výnosem.

Čl. IX.

Ustanovení čl. IV zákona ze dne 11. prosince 1934, č. 251 Sb. z. a n., kterým se mění a doplňují některá ustanovení zákonů o občanském řízení soudním, o řízení exekučním a o řízení nesporném, se doplňují těmito dalšími odstavci:

„(3) Ve sporech projednávaných u okresních soudů (§ 42 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n.) jsou strany povinny před tím, nežli se pustí do jednání o věci hlavní, prohlásiti se o tom, zda mají za to, že jde o spor pracovní, který třeba projednávatí podle odstavce 2.

(4) Neučiní-li strany takové prohlášení, bude spor projednáván podle ustanovení civilního řádu soudního, platných pro řádné soudy.

(5) Učiní-li strany prohlášení, že jde o spor pracovní, a nemá-li soud důvodu pochybovati o jeho správnosti, prohlásí, že spor bude projednáván podle ustanovení odstavce 2; toto usnesení se nedoručuje stranám písemně a nelze mu odporovati.

(6) Má-li však soud pochybnosti, zda-li jde o spor pracovní, nebo odporují-li si prohlášení stran, rozhodne soud především odděleně o otázce, zda jde o spor pracovní. Jednání o této otázce provede se podle ustanovení civilního řádu soudního.

(7) Vzdají-li se strany opravného prostředku proti usnesení, buď ihned pokračováno v jednání o věci hlavní podle předpisů

o řízení, ve kterém má býti spor podle usnesení soudu projednáván. Nevzdají-li se však strany opravného prostředku, budiž usnesení doručeno a vyčkáno, až usnesení o tom, zda jde o spor pracovní, nabude právní moci.

(8) Krajský soud jako soud rekursní a odvolací rozhoduje s konečnou platností o opravném prostředku do rozhodnutí o tom, zda jde o spor pracovní, v tříčlenném senátu, složeném ze soudců z povolání.

(9) Pravoplatné rozřešení otázky ve smyslu předcházejících ustanovení o tom, v jakém řízení bude spor projednáván, je závazné i pro soudy vyšší stolice jednajících ve sporu.

(10) Ustanovení § 41, odst. 2 zák. č. 131/1931 Sb. z. a n. platí obdobně pro spory projednávané před okresními soudy od doby, kdy byla pravoplatně rozřešena otázka, že jde o spor pracovní.“

Čl. X.

Úprava výkonu kancelářské služby soudů náleží ministru spravedlnosti; pokud však má býti v tomto oboru služby upraven styk občanstva se soudy a soudními úřady, upraví jej vláda nařízením. Až do vydání ustanovení podle tohoto článku zůstanou v platnosti ustanovení jednacích řádů soudů o kancelářské službě.

Čl. XI.

(1) Tento zákon nabude účinnosti prvním dnem druhého měsíce následujícího po vyhlášení; provede jej ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými ministry.

(2) Vláda určí nařízením, od které doby bude ustanovení čl. I, č. 6 účinné.

(3) Úmluvu uvedenou v § 7 a) j. n. ve znění čl. I, č. 2 tohoto zákona a v § 55 uh. c. ř. s. ve znění čl. VI, č. 3 tohoto zákona mohou strany učiniti ve věcech zahájených před účinností tohoto zákona až do počátku jednání ve věci hlavní. Ustanovení § 7 a), odst. 5 j. n. a § 55, předposlední odstavec uh. c. ř. s. neplatí pro opravné prostředky v den účinnosti tohoto zákona již podané.

(4) Ustanovení § 49, č. 2 j. n. ve znění čl. I, č. 4 tohoto zákona a ustanovení § 1, č. 2, písm. i) uh. c. ř. s. ve znění čl. VI, č. 1 tohoto zákona, pokud je jimi měněna příslušnost, neplatí pro žaloby podané před účinností tohoto zákona.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Hodža v. r.

Dr. Dérer v. r.